

18/25
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΑΤΑΞ
'Αριθ. 'Ερωτ. *Op. II, 25/1970*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέρα 1968/9 Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. *Ροδίκης*
(παλαιότερον ὄνομα : *Πρόκλια* ..), Ἐπαρχίας .. *Κομοκινή*
Νομοῦ ... *Ροδόων*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .. *Μενελαίου*
Γεωργίου ἐπάγγελμα *διδάσκων*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. *Ροδίκης* .. *Κομοκινή*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *5 μῆνας*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. *Θεοδωρίδης* ... *Θεόδωρος*
.....
ἡλικία .. *65 ἐτῶν* γραμματικαὶ γνώσεις .. *Α' Δημοκρίτου*
..... τόπος καταγωγῆς .. *Εὐανδρῶν* ..
Ἐπαρχίας .. *Μαγνητῶν* .. *Νομοῦ* .. *Ροδῆτον* (Ἀνατ. Θραίμη)
β) *Πατριάρχοντα* .. *καὶ ἑτέρα* .. *4 ὁκομοὶ* .. *ἐν κρήνῃ* ..
60 - 65 ἐτῶν ..

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Α. ἰ. ὠλεδικαί. ὠερτοκαί. διαί. βαφραίν*
μαὶ. αὐ. ὀρεινελί. διοί. βοσκήν. ποιμνίων
- Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *ἤσαν χωρισταί. ἀλλὰ ἐκρήνιμοι ὡς αὐτοὶ προσεζο-*
μένοι δια εὐδραν ἔχον ἐμνὸν ἀντιμετρήσαι.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἦσαν ἰδιοκτησίαι*
κῶν. χωρικῶν. ἔχον. κτήματα. καὶ αὐ. ἐμνησθῆναι καὶ δοῦναι
ἐνομομαρτυροῦν ὡς κῶν χωρικῶν.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Ὁ πατὴρ. μέχρι. καὶ. ἐμνησθῆναι. διακηρύ. καὶ ὠερτοκαί*
κῶν. ἐμνησθῆναι. μέχρι. καὶ. δοῦναι. καὶ, καὶ ὡς
πατὴρ καὶ μετὰ τὸν γάμον ἐμνησθῆναι μετὰ
γονίω.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Τὰ χωράφια... ἐλιπαίνοντο... με ζωϊκὴν κόπρον.

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..μακά κὲ... 1935.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..μακά κὲ... 1928-1930.

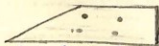
- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, ὅπλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χειρομῶσι καὶ σιδηροῦν ἄροτρον...

κὲ ὁῶσιον. ὠρομὴν δύνανται ὁῶσιον. Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐκρημνίσαι. Χρησιμοποιεῖται δι' ὀργωμάτων, δὲ ὠρομὴν ἐκρημνίσαι. Χρησιμοποιεῖται τὸ ξύλινον ἄροτρον. Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

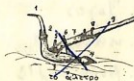
1 Χειρομῶσι (κόνι) 4. Μακάρι... 7. Λαυράρι... 10.

2. Μάνα (βάσις) 5. Προκούρι... 8. Μουρούνα

3. Γιάνι... 6. Βίρσι 9. 7. 9. Γενέσις 4

ξύλινον ἄροτρον

ξύλινον ἄροτρον

σιδηροῦ ἄροτρον (ὀνομασίαι τῶν μερῶν)

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1945

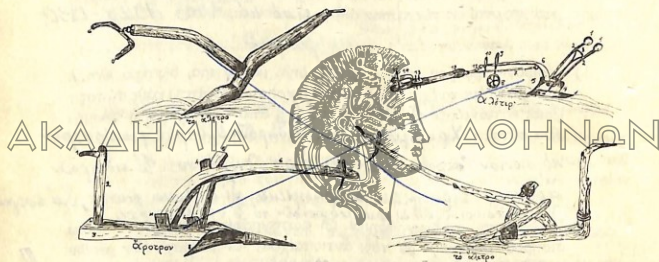
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1945

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1945.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού 1935.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τὸ ξύλινον ἄροτρον. πᾶν κατὰ κατασκευάζει... κυρίως... 5-6 ἡδισταί... ἐν πὸ χωρίον... (ἡδύνατο... ὅμως... καὶ τὸ κατασκευάζει... καὶ οἱ ωριμότεροι... ἐν πᾶν... χωρίων...)*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. μουνκούρα	6. ἡλικία	11.
2. αὐλάθρα	7. ζυγός	12.
3. καθαίρι	8. κακωξύμι	13.
4. αὐράθρα	9. μερόφωτες	14.
5. γυνί	10. ἡλικία	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὧλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

τὸ ὕνι καὶ ξυλίνον ἀράκρον, ἔκαστος καὶ εἶναι...
μοῦ μορφῆς... διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὧλων καὶ εἰδῶν
καὶ χωραφῶν. Ἦτο δὲ ὧλος καὶ εἰδὼν...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; →

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *σιδήρου*

καὶ ἀράκρον καὶ εἶναι ἐκ ξύλου...

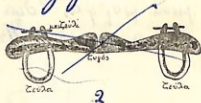
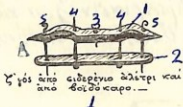
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ξυλοφαί, ζουμπαίρ (εκαρπώζο)
ριζωα (ρολιανι)...

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο. ὁ. χρησιμοποιοῦνται βόες καὶ βοῦδια.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Πέντε κε. χρησιμοποιοῦν. δύο ζῶα...*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦκε. καὶ. εἶναι. ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *Ἦκε. καὶ. εἶναι. ὡς καὶ ἐκτελεσθῆναι.*

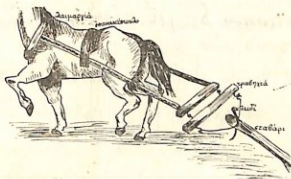
τὰ διάφορα μέρη αὐτοῦ ὀνομάζονται:
1. ζυγός 2. κατωζυγί 3. πούρνα 4. μετόστες
5. ζεύγες

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζεύγη. μετόστες*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ὁ. κρίκος. ζεύγη. καὶ. ἀνάγκη. ζῶο. Ἐχρησιμοποιοῦντο. ὄνος. καὶ. δῖσμα. διὰ. κύν. ἀρόδων. καὶ. ἀράκων. ἐκ. τὸν ζυγὸν. καὶ. ἐξέχεται. καὶ. ἰσὺ. ἐκ. τοῦ ἄροτρο. ἡ. ἐξέχεται.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ὁ. ἀρχαῖον. με. ἡ. ὄν.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέμιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *...*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας *ὄργωνον, γυναῖκα, ἢ ἄνδρες (ἢ ἰδιοκτήτης ἢ ἄ. ἐργάτης)*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Παραθέσαστε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν*

καὶ θυγὸν ἀπὸ ἐνὸς ἡὺο. Βγαίνουν εἰς γέφυρας καὶ κορυφὰς
καὶ πρὸς θυγὸν εἰς τοὺς ἀνδράνας καὶ τῶν γυναικῶν, μετὰ βαίον

2) (Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον) *κ.α. Ζεύξας.*
Ἀποσπῶν. ἀποσπῶν. ἐν κ.α. Ζεύξας. κ.α. ἄροτρον. ὁ κ.α. αὐτὸς κ.α. Ζεύξας. γίνεται. ἐν κ.α. Ζεύξας. κ.α. κ.α. ἄροτρον ἄροτρον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Ο. γεωργός. κατευθύνει. καὶ ζευγμένα. ζῶα. μακρὸ ὄργανον. μέ. σχοινί. καὶ. δασύον. καὶ. ἄλλα. ἔχουν. δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.

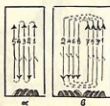
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁ ὁρῶντος ἐγίνετο καὶ γινέσθαι μὴ πὸ ζύμην.....

ἡροκρον. μακ' ὠδ. ὠδ. ὑραμ. μιν, ὠδ. π. ὠδ. ὠδ. ὑραμ. μιν (α)

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

καὶ τὴν ἐκκλησίαν. δι' ἡ. κ. καὶ καθ' ἡν. αἶρεσιν. (ἐκκλησίαν. β)

Σημειώσατε με το σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σποριές, ντάμιες, σακίτες, μεσθράδες κ.λ.π.); *Ἡ σπορά ἐγένετο καὶ γίνεσθαι ἐν λωρίδας ἢ ὅπως γίνονται καὶ ἐν μέσσοις νταβζούμια*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; *ἡ λωρίς...*
χωρίζεται με... μία αὐλακιάν...

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. να μὴ χρησιμοποιηῖται ἄροτρον ; *Παλαιὰ... Ἡ ευρωπαϊκά... γινεκαν... μὲ ἄροτρον...*

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανοίξεις τῶν αὐλάκων μέ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *Κακά. κὲ. ὄργωμαι. κὲ αὐνί. ἦκο. καί. εἶται. . . ωραγίαι. . . τὸ. δέ. ἀροτρεν. εἶν. εἶται. ξύμνον. ἔμει. ἔσφραϊν. . . κί. αὐν. ὀρὶς κὲ. ὄργωμ. ἐκ. ἐμῆκα. εἶν. εἶται. εἰδυρῶν. ὀκί. κατὰ. εἶται. κἀσττον.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Φιὰ κὺν. εὐσπὸν. Συμμεκρικῶν. ἄ. ἀγρός. ὠργώνετο. ἀμείων. μετὰ. καὶ. θέρισμα. μετὰ. εὐδμερῶν. ἀρεκρον. καὶ. ἐρέετο. ἀικερμαῖς.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ. ἐφύκετο. ἀμεινικῶν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτόν τοῦ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐφρεφε. καὶ. ἀφειδί. καὶ. ἀγρὰνάπανσιν. 3-4. ἔτη.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Φι. ὄρα. καὶ. εἰδὴ. ἐνα ὄργωμα. εἰκοτα. καὶ. ἀραβοσίτου. καὶ. κοῦ. σημασιῶ. ὥρῳ. γίνονται 3-6 ὀργώματα, ἀναλόγως τῶν μαυριμῶν.*
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. *βυνθμῶν. π.χ. τὸ δισάκι. εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; τὸ. δισάκι....*

εἰ. αὐκό. περιέρχεται. ἄ. εὐσπὸς. καὶ. γαμβανήτερος. ἐξ αὐκοῦ. διαμεταρριζέται. καὶ. καὶ. ἔδαφος.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; καὶ γυμνῆ καὶ ἐργαζομένη μαδαρίζονται. με' ἐργασιοδιδασκαλῶν ράβδον, ἢ ἀσπίδα ἢ κ.κ. ποσοδευθῇ. ἐν τῷ ἐν ὕμνον. καὶ βουκέντρον με' ὀνομαζέται. ὅσα. Πειρίετα. Εἰς τὴν ὡς ἡ βουκέντρον. καὶ.

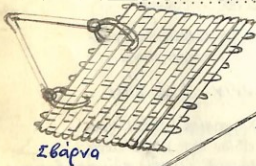
6) διαγράμμιον.
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); Γί.νεται. ἰσοπέδωσις. καὶ χωραφίου μετὰ τὸ ὄργωμα. με' σβάρνη. Σίμπερα. με' εἰδυρὰν. ἢ καὶ ξυμῖνον ὡς καὶ μόνον με' ξυμῖνον.

3) Ἡ σκάφη μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων). Δὲν ἔμνηον ἐμῶν ὅσα καὶ

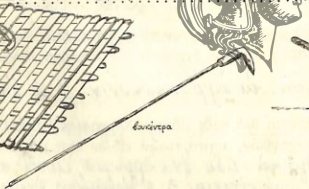
μέρη. καὶ. ἐργασιομορφία. διὰ βωρῶν. ἢ αὐτοδιδόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

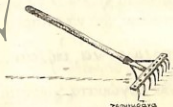
ΑΘΗΝΩΝ

σβάρνη

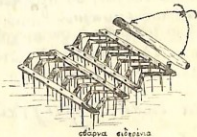
ἐνάντερα

τευχεύματα

ὁ βολανέρος ἢ ράκος

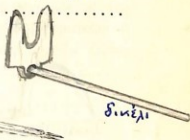

σβάρνα εἰδική

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ερμηνεύω το διά. πλάσμα. κ. πρῶτα, π. βασιλῆα καὶ
καὶ. ἀβδαυράντων... δια. καὶ ἀμωβία. ἔρμηνεύω το
καὶ. διηγήρια...

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Μανον... μακάρι... εὐοράν... ἀναβοήκων... ἐκρηγνόν
 βοῶντων. (καὶ εὐοράν... ἐκίσ... ἀναβοήκων... ἐκρηγνόν...
 -δὲν εἶχε ὁμοειδή...)

- 7) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς γίνεται ή σπορά και ή καλλιέργεια εκάστου είδους. Συνήθως σπέρνουν όσπρια κατά την διάρκεια του καλοκαιριού

ΕΙΘΟΥΣ. Εὐφροσύνη το. Α. εὐφροσύνη το. ἀγαπῶν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
πᾶν φροσύνη. ὡς καὶ εὐφροσύνη ἔχει. ὅτι εὐφροσύνη το
διὰ ἑαυτὸν. Ἡ ἑαυτοῦ. καὶ ἑαυτοῦ. ὅπως πᾶν. ὅτι καὶ εὐφ.
καὶ ἑαυτοῦ.

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριούλλι κ. ἄ.

χωράκια. διὰ. προβά. τῶν. ζώων. καὶ. μόνο. μέ. ῥό.βι,
μὴ. πάλ. ξωόμενον. χρόνον. .. τανψι. τρη. το. μέ. ακάρι.

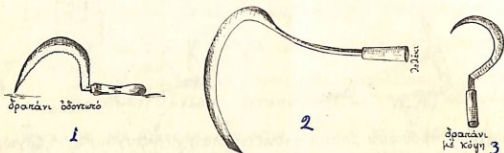
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῖς (βραγιῖς), καὶ ἄλλως. *Ἐν τῇ μὲν παλαιᾷ καλλιεργείᾳ, ὡς ἔλεγοντο, οἱ γεωργοὶ ἐσπέρνοντο καὶ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια καὶ πρασιῖς, καὶ ἄλλως.*

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Ὁ περιγραφή ἐρίετο
μαί. ρί. ν. και. με. κα. δρεπάνι. ως. κα. σχεδιάγραμμα
2.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μένει. θάμνηται
γίνεται με κόσας κα. σχεδιάγραμμα.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Η. καψα.
καὺ. δρεπανι. αὺ. ἡ. κα. δ. μαί.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
Η. χειρολαβή. ἡ. κα. αὺ. κα. ξύλο. Η. κα. αὺ. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ.
καὺ. ἡ. γ. κα. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ. κα. αὺ.
ὀνομασίαν.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *οἱ εἰδωροδοῖς (γλύφται).....*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὅχι.....*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἀνάφορα. μ.ε. καὶ ἀνύρματα. ἔχων. ἐν ὀκλύρῳ.....*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ζέρονται κορυφαίνονται.....*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *ἔριζαν. ὠάνια. χερσάριαι. (ἀνδράς φ. γυναῖκα). ἢ. γυναῖκα. ἔριπαχνε. καὶ... δειμακιά. καὶ. ἐκωσθησοῦς ἀπὸ ἔδαφος, ἔριζαν. καὶ οἱ δύο, ἔθαψαν. 5-6. χερόβολα. καὶ καὶ δειμακί καὶ ἔδενε ὠάνια σ' ἀνδρά.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἐκωσθησοῦς. 5-6. χερόβολα. καὶ. αὐ. μεδαρὰ. πῶν. σταχυῶν. εὐρίσκονται. ὠάνια. ὅκιν. ὠκίαν. μεκέθονειν.....*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *δ.τ.μ.α.κ.*

γ. Οἱ θερισταί.

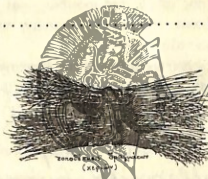
- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *θερίζουν. ἀνδρες.*
καὶ. γυναῖκες. ὅχι. ἐπαγγελματίαι. θερισταί.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *οἱ. χρηματιζομένοι.*
οἱ. διὰ. καὶ. θεριστὰν. ἡμείβοντο. μετὰ. ἡμερομισθίου.
ἢ. καὶ. μετὰ. ἀποκοπῆς. (μετὰ. κδο. ἀφ' ἑμῶν). ἢ. ἡμειβύ.
καὶ. ἐγγίεντο. εἰς. χρ. ἢ. μ. κ. φαρμάκ. φαρίν. κ. κ. κ.
ἡμερομισθίου.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;
ἔφεραν. κύν. φαριμαρία. ὅπως. γίνεται. καὶ. χρ.
αμοιβοί. καὶ. αμειβο. τὴν. μέσσην. καὶ. φαρίν.
καὶ. μετὰ. ἡμερομισθίου. γὰρ. νδ. μὴ. αὐτῶν.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Η... γυναικα... ἔδιδε... καὶ... ἐπὶ... καὶ... ἄνδρα...
 καὶ... ἔδινε... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ...
 ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ...
 καὶ... καὶ... ἐπὶ... ἐπὶ... ἐπὶ...

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τα δεμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συγκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο;.....

καὶ διδάσκα. καταμαρτύρησάν τοι. ἀλλὰ ἴθι πρὸς
ἀνδρὰ καὶ θυγατέρα σου. ἀγγεῖον, ἡσυχαστὴν καὶ
ἐν ζωῇ σου ἀρετῶν... μέγα καὶ ἐπὶ τὰ πάντα καὶ πρὸς
τὸ μέλλον.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας; Δὴν ἐνδυμῶντι ^{χρόνον.} ~~ἐπεὶ οὐκ αὖ πρὶν ἐκφυγεῖσαν~~
 ἀπὸ καὶ αὐδικαὶ καὶ χρόνῳ.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. . . *ἔφα. καὶ. ζαροχί.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Η. ἔξαγωγή. ἐγίνετο. μετ. κίν. σκαπάνης. καὶ. δι. ἐξ. (ὡς. καὶ. σχεδιάγραμμα. καὶ. ἐξ. ἐξ. II)*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσπνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐσπνθίζετο, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Η. διατροφή. ζώων. ἐγίνετο. μετ. ξηρὰ. χόρτα. ἀπὸ. καὶ. ζυθιάδα. φῶν. καμμερῶσαν. ὑδρία. χόρτα.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσον κ.ἄ.). *καὶ. χόρτο. ἐθερίζετο. μετ. κόσσαν. ἐν. ἀνοιξιν.* (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Η. ξήραται... ἐγίνετο... ἐκὰν ἡμῖο... καί
 ἦται... καὶ... ἐρπιαχεν... θεμωνιά... ἐκὲν αὐτῇ.
 καὶ... οἱ μὲν... κων...

θεμωνιά χορτου

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετὰ γέροντο... ἐκ... καὶ... αἰώνι... καὶ... δωρεάν... ἦτο
 ἡ... καὶ... αὐτῶν... καὶ... βωμικαῖ... ἡ... κοινὰ... ἐκ
 χωρίου, ὅθεν... ἐγίνετο... ἡ θεμωνιά...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρὸν; ὡς παρὰ καθωρισμένον τρόπον τοποθετήσεως; ...

αἰώνια... ἡ κοινὴ... καὶ... δεματιῶν... γίνεται ὡς ἐξ...

Μετὰ γέροντο... βωμικαῖ... καὶ... ἐκ... καὶ... μέγα...
 Ἀπὸ αὐτῶν ἡνωτὰ ἐκ... ἀπὸ αὐτῶν ἐκ... ἀπὸ αὐτῶν ἐκ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρὶσμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ἢ ὄχι... ἀπὸ αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν...

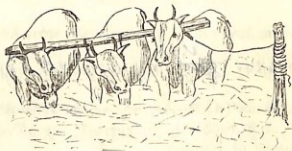
καὶ... αἰώνι... ἀπὸ αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἐκ... αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν...

βωμικαῖ... ἐκ... ἀπὸ αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν... ἀπὸ αὐτῶν...

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τὰ ἀνάστα. πάλιν ἐκρημασθεύον. διὰ τί. ἔχον. ἀφαιρέσει-
ται.....

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

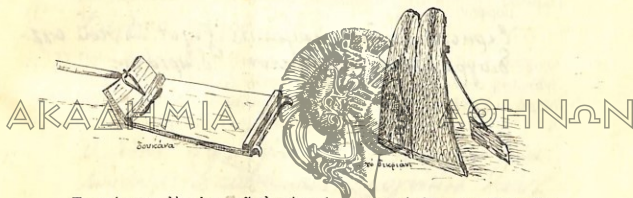
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ἐξήλιος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗλου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίαγραμμα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

βέν. ..εκρημασσοειπίλο.. ε. κρόσσ. αὐλῆ. κατ' ἀφωπ-
ωμένη.

- β) Πώς ζεύονται οι βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πώς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἄλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐκτετακτικῶς. φαίνεται. μηχανικόν. ἀπλοποιημένον μέσον,
δουκάννα, ἀπο. ζωιμῆμα. σανὶς. ἐν 2. προσαρμοζόμενα
κινητὰ. Αὐτὴ ἀπο. ὠπλισμένη ἐν κέντρῳ. ἐπιφάνειαν
καὶ διὰ. ἀποσχίδων. ἐκτετακτικῶν, ἐξαρτῶν. ἐκ τοῦ ζυγοῦ
ἐζευγμένων. ζῶων. καὶ. ἐκτετακτικῶν. ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου.
Ἡπο. ὡς κομμοδιαγράμματα.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἦρξε κιν. τὸ πρωῒν κιν. καὶ διακόπτεται κιν.
3⁴⁵ Η.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐχρησιμοποιοῦτο καί ποτε ξύλον ὡς καὶ ἐκ-
διαγράμματος μαζομένον διμειράνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχυν ; ... **Ναι**

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἦτο ἐν χρήσει ἡ δικράνι ἀλωνόβεργα διὰ κιν. ὀδήγη-
σιν κιν. ζῶων καὶ καὶ ἐκ διαγράμματος φ'κέντρα ὡς καὶ ἐκ διαγράμ-
ματος (δὴ βόδια). καὶ ἐκ διαγράμματος δι' ὄνομα καὶ
ἐκ διαγράμματος μαμκοίαι.
— 22 —

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης, κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἐν κώμῳ κει. παρμακίαι. ἰδίαι.*
καθ' ἡμέραν. μὴ μινύσκο. ἔνα. μόνον. ἄλωμα. μετ' ὅσον
καὶ. ἀρνήσια. ἀκο. μινύμα. καὶ. ἀκ. ἀγωνιζόμενα. ἔδος. ἰρρίσκειο
ἐνὶ ωνὸν στρώμα

ἄλωνα
 (διὰ τὰ ἄλωνα)

1

ἄλωνα
 (διὰ τὰ ἄλωνα)

2

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἔλκισκο... γαμνί...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετ' ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῖται καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδία ἢ αἰσγα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

ὁ... ἴδιος... ὁ γεωργός μετ' ἰδικὰ του ζῶα...
βουδοῦμενα... ἔδος... καὶ ἀμφοτενίμα... του...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετ' ἑῶα καὶ μετ' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετ' ὀνδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετ' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἔλκισκο

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανος στερογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικρῶν, κυρτῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ἀκρόβωλο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

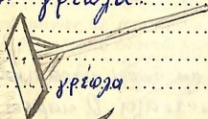
- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ναι

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *ἡμινιακίμω μηχανή. ἔγινε χρῆσις πρὸς ἐτος 1935. ὑπὸ καὶ Συνεταιρισμοῦ Θρινακίου*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *λέγονται... γαμνί. καὶ σωρίζονται μὲ κιν... χρεῶρα...*

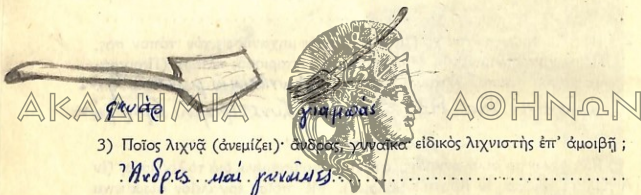
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σῶρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ...εκαμακρύνομαι...εὐφροὶ...εἶχε...εὐκλῆμα...ἐοικυμένης καὶ...
δὶν...ἐνηθίζον...καὶ...μαρφώνον...τι...ἐσάνω...εἰ...
κόν...εὐφρόν.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... καὶ ἀρχαί... ἐγίνετο...

μέ...γιαμωῶς...ἐκέρδι...γραμμή...καὶ...ὄσον...ἐφώγει...
καὶ...ωρεῖ...ἀχυροὶ...μέ...κό...στύαρ.....

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρὸς, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρες...καὶ...γυναικες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

καὶ...χονδρὰ...περιόχια...καὶ...ἀσεία...φαραμίνον...μὰ...κό...
λίχνημα...ζήσανται...μό...κα...φα...Ὁ...μαρῶς...ἀποχωρίζε...
και...ἀσεί...καὶ...μό...κα...φα...μέ...κό...δριμόνι.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .*βέν. γρίνεο. δώκερον. ἀψνιθία.....*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

*Μ.ε. κό. δριμόνι, ὡς ἐκείδιόγραμμο. 3. καὶ ἐκ. ἐμίδει...
 καί κει...*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

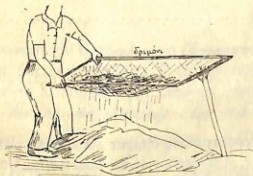
ΑΘΗΝΩΝ

1

2

3

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ πραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *δίν. ἀνέρχεν. ἔργ. κρ.*
ωσ) ... χωρισμοῦ ... τεικῶν ... καὶ ... ἀντιγραφίαν ... ὠρον γαμινωσ)

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *Οχι*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

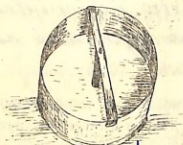

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *δίν ... εἶχαν*.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Ἐκρίνω τὰ μεταβλητὰ*
ἐν εἶδος καὶ ἀμετάβλητα καὶ σφύζοντι. 10% ὑπερκαλίου χλωρίδου ἐν κόν. διευ-
τυκάν. Ἐμφράκτο. μετ. δοχείων. 10. θειώδων καὶ θηλέων. θένιμο ὡς
καὶ ἑλκυσμα. 1, ἡκο. ἐν ζύζον. ἡ διδύρου......

1
βύζιμο

2
κουτέλι

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

+ α) τὸ παπαδιάτικο,

+ β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

+ γ) *Προσδριμύο* *Διδακνύμετο*,
τὸ γυμναστικό, κλπ.

δ) τὸ ἀλαυνιέτικο, κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *ὑπερκαλίου χλωρίδου*.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηεῖας) *Ἐντός καὶ ἐκτός. ἐν καὶ ἀνωτέρω, καὶ*
ἐντός. ἐκτός. ἐντός. ἐκτός. ἐκτός. ἐκτός. ἐκτός. ἐκτός. ἐκτός. ἐκτός.
ἔξωθεν. μετὰ. χωρὶς. καὶ. χυμώδης......

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποκριθεὶς... εἰς τὴν ὑπαιθρον...

οἱ δ' αὖτε... ἐν τῇ κατὰ τὴν ὑπαιθρον... οἱ δ' αὖτε...
καὶ τῶν οἰκιστῶν... καὶ τῶν οἰκιστῶν... καὶ τῶν οἰκιστῶν...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρου στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ καὶ... ἐν τῇ κατὰ τὴν ὑπαιθρον... ἐν τῇ κατὰ τὴν ὑπαιθρον...
καὶ τῶν οἰκιστῶν... καὶ τῶν οἰκιστῶν... καὶ τῶν οἰκιστῶν...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὅχι...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοτὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ὡς... 1^η Μαρτίου...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

Ὡς... 5, 30... (Ὡς... 5, 30...)

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). *δὲν ἔχει
ὀνομασίαν...*

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; *ὅμως ὁ... παῖς... ἡλικιωμένοι... καὶ... οἱ μαθηταὶ...*

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; *καὶ συλλέγουσι
ἡλικιωμένοι... παῖς... καὶ... ἀπὸ... τοῦ... τοῦ...
τόπου... καὶ... ξύλα... διὰ τὴν θέρμανσιν.*

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
*δὲν... ἡσυχία... ἡσυχία... κρύως... συγκεντρώνονται
ἐκεῖ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχκαὶ ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα... *δ.χ.*

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

*ὁ χορὸς... ναι... ὡς... καὶ... ὡς... καὶ... αἱ...
διὰ... ναι... ὡς... καὶ... ὡς... καὶ... ὡς...
ὡς... καὶ... καὶ... ὡς... καὶ... ὡς...*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Μάνα... ξύλα...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὄχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

19

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΘΕΣΙΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Εν Ροδίκῃ καὶ 12 Φεβρουαρίου 1970

ΡΟΔΙ ΤΟΥ
Αριθμ. Πρωτ. 15

Πατριάρχῃ
"Υποβοήθῃ Ἐκκλησιαστικῶν διὰ χειρὸς
καὶ ἑρμηνείᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ."

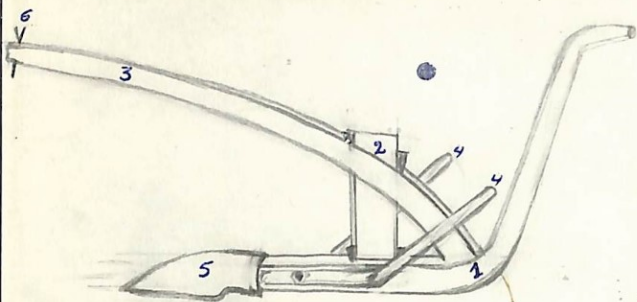
Πρὸς
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κύριε Ἐντιπρόεδρος καὶ Ἐκτελεστικὴν Διοικήσιν
Ἀκαδημικοῦ 14
Ἀθῆναι 136

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

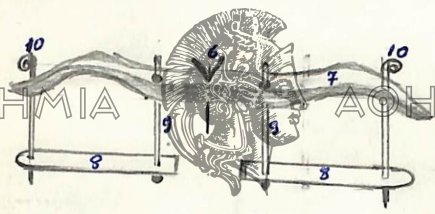
(διὰ καὶ κ. Ἐκτελεστικῆς Πρυτανείας Κομοτηνῆς)
ἐμφανῶς καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐν ἑαυτῇ Πρωτ.
210/24.11.1969 ὅπως καὶ Ἐκτελεστικῆς Διοικήσεως
Ἐκτελεστικῆς Β' Ἐκτελεστικῆς Πρυτανείας Κομοτηνῆς, τὸ ἑξ-
ἄρῃ ἔχον συνέληψιν "Ἐκκλησιαστικῶν διὰ χειρὸς
ἑρμηνείᾳ καὶ καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν Ροδίκον-
Κομοτηνῆς, μετὰ τὴν ἀρμόδιον διὰ καὶ καὶ ἑαυτῇ."

Ἐκτελεστικῆς Διοικήσεως.

Ἐκτελεστικῆς
δ
ΜΕΝΕΣΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἀγέρι ξύγιον

γεύσιμον των βοδών

Ἡ ἐβάρνα

Ἡ ξύρις ἐβάρνα ἔγινεκαίως ἔχῃς.

Παίρνουν βίρτες ξύρις ἐγύρισκε καί τις ὀρέμων ἐάν
υῖδα. Διὰ τὴν ἰσοδιδωὴν καὶ γραφίῳ χρησιμοποιοῦν
ὠρόδεκον βάρος ἢ ἀντεβαίνουν οἱ ἴδιοι ἰσοῖν.

Αὕτη ὠροδίνεκα ἐπὶ τὸν γυρὸν με' ἐχοινί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μωῦσους

ἔγω εἶμαι ἓνα ὄργανό σου
ἔχον καὶ χεῖρα πάντα
καὶ πάντα μου με εὐώχισε
ὥς ἓνα μαρὸ ἀγέννη
καὶ ὁ ἀγέννη εἶχε χαρὰ

μεγάλη θανυγύρι

καὶ πάντα μ' ἔβλεπον μεριότη
σου θά τοὺς ἀφράω.

Ἐκείνου πρώτον αἰ. ἔσιναν
ἐκείνου παρὰ τοῦσαν

τὸν Μωῦσους τὸν ἀιάσανε
καὶ δὴν νὰ τὸν μετράβουν.

Χίλιοι τὸν ἀίχαναν μεροεῖα
καὶ δὴς χιλιάδες αἶον

Νὰ μὴν με δῶτε εἰς χωρία
οὔτε εἰς κῆρα μεῖα

μὴν' νὰ με δῶτε εἰς βουνά

εἰς ἔρση γαυνάδια
νὰ κάρτετε καχιά μαριά
καὶ βέλτεται νὰ κάρτω
νὰ ὦν τὰ τραγουδάμια μου
οὕτω μὲ τὴν ἀράδα.
Μονεῖαιμα καρὰ φουσιὰ
καὶ φρύδια μου γαϊτόνια
ὡς δὰ δειχθῶν τὰ ἔχοντα
τὴν ἔρση καὶ ἔρση!
ΒΑΔΙΧΟΜΟΥΝ ΤΟΝΟΥΣ
δούσαν ἂν τὸ καράτι.
Ἀφῆστε τον αὐτὸ τον νιό
αὐτὸ τὸ σαλχημέρι

Τοῦτο ἔχει γραφῆ ὑπὸ τοῦ
θεοφάνους Ἀρβανιτίδου, τὸ γένος
θεοδοσίου Μαιρεστεινίδου. Ἔτων 63.

Διάφορα κραγούδια θέρων ἡ ἀφώνισμοι.

1

Εὐχινίᾳ ὡς ἐπὶ θερο
κὺν ἔστασε βροχή
ὡς ὡ ἀπὸ κόσμου σου κρήνη
κὺν μυῖονες ἀεγροαὶ
κρήνη κὺν Εὐχινίᾳ σκεῖρας
μυῖον καὶ ἡ μικτέρα κὺν
ὡς ὡς κό μορὶς αὐτοῦ
μύα ἀπὸ κα χέρια κὺν
Σέ μῦνο κό χωράδι
δὲν ὡῦσαν οἱ γονεῖς
ὡῦσαν καὶ κό θέρσαν
ὄροι οἱ βυρρενεῖς.

2

Ἡ Παναγία

Κέκως καὶ Παναγία καὶ ὡς ὡ καὶ μύα
καὶ μύα καὶ μαρμαί σου γιὰ κὶ δέ μοῦ κό γέ

ΑΘΗΝΩΝ

Κι τὰ σοὺ μαρμαῶ μου κι τὰ διγυμῶ.
Ὡς ξέρεις ἀπὸ ἀρχῶν ἀπὸ βυνηκὶ μαμρὸ
μαρμαῶν δὲν εἶναι ξένος οὐκὲ μοι μαμρινός.
Μόν' εἶναι ἀνιμῶς ἐόν κὶν ἀδερφεὶ γυῖός.
Ποῦ καὶ κὶν ποῖντι κὶν βράζει ἐκὸ μῆλας.
Ὡς μαμρινός κὶν δίντι ἐκὸν ἄωρο κὶν γαμρὸ.
Φωνάζει καὶ μορῖκῶτα τὰ κὶν ἀφάξοντε
τὰ κὶν νεροβοκρίβουν καὶ καὶ κὶν κρέχοντε.
Ἦσῶρα ροῦκα κὶν βάζον, μαμρα κὶν ποτῶντε
καὶ αὐτὴ καὶ κὶν ἀφάξον κὶν ἐφύξοντε.
Ὅταν κὶν μαγεβαῖον δὲς ἀνιμῶς κὶν γυῖ
φανείζον κὶν κατοῖρα ἔφα τὰ κὶν ἰδῶς.
Ὅταν κὶν ἐπερνοῦσαν ἀπὸ κὶν ἄμρα καὶ ἐκρῖν
κὶν κρέχοντε δαμῶν καὶ ὅσο καὶ χωρῖο.
Ὅταν κὶν ἐκονκείον ἐκὶ μετὰ κὶν ἐκμετῶς
κὶν κρέχον οἱ ποταῖοι καὶ ὅσα καὶ ποταῖοι.

Ο Ζητιέσιμος

Ο φίλος μου καὶ φίλος μέδικος καὶ ρωτῶν
 καὶ ἔχεις πόρην καὶ πράξεις καὶ ὅσοι μαθητοὶ.
 Ἔχω ἄνδρα καὶ γυναῖκα ἄνδρα καὶ γυναῖκα
 δώδεκα χρόνια ἀγία καὶ ἔρην Ἀρβανικὰ.
 Μία καὶ δισκρία καὶ εἶναι μία γραφὴ
 ἀνδρὶ πόρην καταρτίαν καὶ ἀνδρὶ ἀκρίμειαν.
 Ἔχουν καὶ καταρτίαν καὶ ἔρην Ἀρβανικὰ
 καὶ δώδεκα χρόνια καταρτίαν καὶ ἔρην Ἀρβανικὰ.
 Μαγνὸν καὶ κακοῖς καὶ δὲν κρέχουνε
 ἔχει καὶ καὶ μὲν καὶ δὲν ἔρχομαι.
 Ὁταν μινὼ γὰρ νάρω καὶ ἀνὴρ καὶ ἔρην
 καὶ ὅταν γινώσκω καὶ ἔρην καὶ ὅσοι μαθητοὶ.
 Πῶς καὶ ἔχουν γραφὴ καὶ ἔρην καὶ ἔρην.
 Αἰμαρτικὴ καὶ γένος Ἀδαντικὸν Αἰμαρτικὸν
 ἔχων 66.